

Laste vaimse tervise edendamine 2013

Hoolivus ja sallivus meie elus

Koostajad: lasteaiaõpetajad **Anu Põldmaa, Viivi Siimus ja Piret Kasekamp,**
Tamsalu Sääse Lasteaed

Teema

Hoolivuse ja sallivuse arendamine

Taustinformatsioon

Väärtuskasvatus on protsess, mille käigus kujundatakse või arvatakse kujundatavat sihipäraselt kellegi väärtushoiakuid (Vikipeedia). “Väärtused on nagu prillid, mille läbi ma vaatan maailma: hindan, mis on hea ja mis on halb, ning teen oma valikud” (Mitt). Teema lähtub meie lasteaia õppekava eesmärkidest.

Eeldatavad tulemused lapsest lähtuvalt:

- laps suudab järgida reeglit planeeritud õppetegevuses;
- laps püüab teisi abistada ja lohutada, tal on mõningane ettekujutus teiste inimeste tunnetest ja mõtetest;
- laps suudab hoida rühmas sõbralikke partnerlussuhteid, mõistab enda ja teise lapse tundeid.

Osalenute vanus ja arv

4–5-aastased, 10–15 last.

Läbiviidud tegevuste kirjeldus, metoodika, integreeritus teiste õppe- ja kasvatustegevustega

1. Planeeritud õppetegevuse reegel

„SÕPRA NÜÜD EI SEGA MA,
TARGAKS SAADA TAHAB TA.
RÄÄGIN SIIS, KUI MINU KORD,
TEGUTSEN, KUI MINU JÄRJEKORD.“

Reeglit toetavad mängud.

- „Kelluke“ – kui õpetaja või laps helistab kellukest, katkestavad kõik ruumis viibijad oma tegevuse ja jäävad kuulama „uudist“ (infot järgneva tegevuse kohta);
- „Järjekord“ – õpetaja organiseerib tegevusi, kus tuleb oodata oma järjekorda (nt esemete toomine-viimine, käest-kätte andmine jm);
- “Vaikus ja müra” – mängus tekitada erineva tugevusega helisid (nt rääkimine, kõndimine, hüppamine, laulmine jm);
- “Tuul ja vihm” – kaheosaline muusikapala, reageerida tempomuutustele.

2. Kaaslase austamise reegel

„MINU SÕBRA TÖÖ ON ILUS,
HOIAN MINA SEDA KA.
SÕBER HEA JA AUSTUST VÄÄRIB
AINULT KAUNI SÕNAGA.
KA TEMA SOOVI, MIS ÜTLEB TA,
SEDA AUSTAN MINA KA.“

(autor A. Valk)

Keel ja kõne

Vestleme ja arutame.

„Miks see reegel on vajalik?

Kuidas see aitab meil koos ennast hästi ja mõnusalt tunda?

Milline on hea sõber?

Kas Sa oled hea sõber?“

Vanasõna: „Mida sa omale ei soovi, seda ära tee teisele.“

„Mis on pahad teod? Miks need sulle ei meeldi? Mis tunne sul on, kui sind narritakse?“

Kunst

Sõbrale pildi joonistamine.

Teema: „Ma kingin sulle...“

Liikumine

Sõbrad kaaluvad üksteist, seljad sõbraga koos ja käed seongus.

Muusika

Laul „Sõpra otsimas“

Laulumängud „Roheline maa“, „Me lähme rukist lõikama“

3. Hea sõbra reegel

OLEN SÕBRA VASTU KENA,
HAIGET EI TEE KEEGI ENAM,
TÜLITSEDA ME EI TAHA,
KUI VAJAB ABI, AITAN TEDA.

(A. Valk)

Keel ja kõne

Õpetaja selgitab lastele, kui „oluline on mõista, kui teised on meile haiget teinud. Või kui me ise oleme teinud midagi, mis riivab kaaslase tundeid. Kui me ei tea, millal me tunneme end üksiku või solvatuna ega suuda märgata teiste tundeid, siis ei õpi me ära hoidma olukordi, mis teevad meid õnnetuks.“

Lastele on külla tulnud Sipsik. Lapsed saavad avaldada oma arvamust, mis on valmistanud neile rõõmu ja mis põhjusel on nad olnud kurvad. Sipsik demonstreerib lastele, kuidas lohutada last, kes on haiget saanud (kallistamine, paitamine).

Sipsik kutsub enda juurde paar last, kellel ta palub esitada selline rollimäng, kus üks laps on haiget saanud ja teine püüab teda lohutada. Pärast mängu kinnitab Sipsik positiivset käitumist, vajadusel korrigeerib ebakohast käitumist. Mäng kordub.

Sipsik :“Ole sõbralik, siis on ka teised sinu vastu sõbralikud.“

Liikumine

Sipsik kõnnib koos lastega läbisegi ruumis rahuliku muusika saatel. Laps, kes vastu tuleb, saab kaaslaselt pai ja naeratava pilgu.

Kunst

Iga laps saab paberi, kuhu ta joonistab oma käe kontuuri (vajadusel õpetaja abistab). Seejärel joonistab laps käe jälje sisse pildi tegevuse kohta, millega ta tegi teisele head. Tööde valmides räägivad lapsed Sipsikule, mida nad olid joonistanud. Tegevuse lõppedes koostab Sipsik laste töödest näituse.

Tegevustes kasutatud materjalid ja vahendid

Planeeritud õppetegevuse reegel:

- mänguasjad
- õppevahendid

Kaaslase austamise reegel:

- paberid
- pliiatsid

Hea sõbra reegel:

- nukk – Sipsik
- paber
- pliiatsid
- muusika-CD.

Läbiviidud tegevuste mõju hindamine

Tegevuste mõju on olnud positiivne. Lastevahelised suhted on meeldivad ja laste enesekontroll paranenud. Lapsed on hakanud rohkem mõistma nii enda kui kaaslaste tundeid.

Kasutatud kirjandus

Almann, S. Tea ja toimetaja. Tallinn: Ilo.

Mitt, M. (2012). Väärtuskasvatus Tarkuste Hoidise abil. MTÜ Väärtuskoolitus.